

โครงการส่งเสริมประเพณีแซนโถงตา ตำบลอาโพน

องค์การบริหารส่วนตำบลอาโพน
อำเภอบัวเชด จังหวัดสุรินทร์

คำนำ

ประเพณีแซนโฎนตา คืออีกประเพณีหนึ่งที่มีความสำคัญ และปฏิบัติสืบทอดต่อกันมายาวนานนับพันปี ของชาวเขมร กูย (ส่วย) พื้นเมืองสุรินทร์ ที่แสดงออกถึงความกตัญญูผู้มีพระคุณ ความรัก ความผูกพันของสมาชิกในครอบครัวเครือญาติรวมถึงชุมชนต่างๆ โดยจะประกอบพิธีกรรมตรงกับวันแรม 14 ค่ำ เดือน 10 ของทุกปี เมื่อถึงวันแรม 14 ค่ำ เดือน 10 สายเลือดลูกหลานชาวสุรินทร์พื้นเมืองเขมร กูย (ส่วย) ไปทำงานหรือตั้งถิ่นฐานที่อื่นไม่ว่าจะใกล้หรือไกลหลายหมื่นหรือนับแสนคน ต่างพร้อมใจกันเดินทางกลับมารวมญาติ เพื่อทำพิธีแซนโฎนตาเป็นการนำอาหารคาว หวาน ของสด ผลไม้ ไข่บัวบรรพบุรุษ อย่างพร้อมหน้าพร้อมตากันทุกหมู่บ้าน ความเชื่อของชาวเขมรเชื่อว่าเมื่อถึงวันแรม 1 ค่ำ เดือน 10 ประตูยมโลกจะเปิด ผีในยมโลกจะเดินทางมาเยี่ยมญาติได้ ชาวเขมร ชาวกูย (ส่วย) ก็จะเตรียมอุปกรณ์เครื่องเซ่นไหว้ การเซ่นไหว้ศาลปู่ตาประจำหมู่บ้าน การเซ่นไหว้ศาลพระภูมิประจำบ้าน การประกอบพิธีกรรมแซนโฎนตาที่บ้าน การประกอบพิธีกรรมบายเบ็ญ (เครื่องเซ่นไหว้) การประกอบพิธีกรรมที่วัด ประกอบด้วย อาหารคาวหวาน ผลไม้ เครื่องดื่ม ในตอนเย็นของวันขึ้น 14 ค่ำ เดือน 10 และพอรุ่งเช้าวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 10 ญาติหรือลูกหลานก็จะเตรียมอุปกรณ์เครื่องเซ่นไหว้ในกระเชอ ไปทำบุญอุทิศส่วนกุศลที่วัดเป็นวัน “เบ็ญตุง” โดยเชื่อว่าผีจะออกมาจากยมโลกได้ 15 วัน หลังจากนั้นต้องกลับไปรับกรรมในยมโลกตามเดิมจากวันเบ็ญตุงนับไปอีก 15 วัน (นับจากวันขึ้น 14 ค่ำ เดือน 10) จะตรงกับวันแรม 14 ค่ำ เดือน 10 ของทุกปี คือวัน “เบ็ญทม” ซึ่งเป็นวันที่ประกอบพิธีแซนโฎนตา สาเหตุที่ต้องเตรียมนำทำบุญตั้งแต่วันขึ้น 14 ค่ำ เดือน 10 เพราะผีตายาย หรือผีบรรพบุรุษถูกปล่อยมาวันนั้นและเดินทางมาไกลเกิดความเหน็ดเหนื่อย หิวกระหาย เมื่อมาถึงก็จะอยู่ที่วัดคอยดูว่าญาติหรือลูกหลานจะมาทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้หรือไม่ เมื่อถึงรุ่งเช้าวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 10 ญาติหรือลูกหลานก็จะไปทำบุญที่วัด ตอนนี้องถ้าญาติหรือลูกหลานมาก็ดีใจและได้รับผลบุญจากที่ได้มีการทำบุญอุทิศให้ ก็อวยพรให้ญาติ ลูกหลานมีความสุข ความเจริญ ประกอบอาชีพประสบผลสำเร็จมีเงินมีทองใช้ แต่ถ้าไม่เห็นก็จะโกรธและสาปแช่งญาติ หรือลูกหลานไม่ให้มีความสุขความเจริญ จุดประสงค์ของประเพณีแซนโฎนตา โดยชาวเขมร ชาวกูย (ส่วย) เป็นการอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผีบรรพบุรุษ ปู่ย่า ตายาย พ่อแม่ ญาติพี่น้อง ให้ได้รับผลบุญกุศลที่อุทิศไปทำให้ทุกซ์เวทนาจากบวงกรรมมีความบรรเทาเบาบางลง จึงให้มีการจัดพิธีแซนโฎนตาขึ้น และให้มีการสืบทอดต่อๆ กันมา

กองการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลอาโพน

สารบัญ

	หน้า
สรุปแบบสอบถาม	
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	1-2
ส่วนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็น/ความพึงพอใจต่อโครงการ	3

ภาคผนวก

สรุปแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ ปรากฏดังนี้

ตารางที่ 1.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	31	31
หญิง	69	69
รวม	100	100

จากตารางที่ 1.1 พบว่าเพศของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 69 ส่วนเพศชาย 31 คน มีจำนวนคนคิดเป็นร้อยละ 31

ตารางที่ 1.2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุต่ำกว่า 15 ปี	3	3
อายุ 15 – 25 ปี	9	9
อายุ 26 – 40 ปี	35	35
อายุ 41 – 50 ปี	31	31
อายุ 51 – 60 ปี	19	19
อายุ 60 ปีขึ้นไป	3	3
รวม	100	100

จากตารางที่ 1.2 พบว่าอายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุ 26 - 40 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมาคือ อายุ 41 – 50 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 31 อายุ 51 – 60 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 19 อายุ 15 – 25 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 9 อายุต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 3 คน และ อายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3

ตารางที่ 1.3 จำนวนและร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	21	21
มัธยมศึกษา	46	46
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	7	7
ปริญญาตรี	25	25
สูงกว่าปริญญาตรี	1	1
อื่นๆ (ระบุ).....	0	0
รวม	100	100

จากตารางที่ 1.3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษาส่วนใหญ่เป็นมัธยมศึกษา จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 46 รองลงมาคือ ปริญญาตรี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ประถมศึกษา จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 21 อนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1

ตารางที่ 1.4 จำนวนและร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพหลัก

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นักเรียน/นักศึกษาในพื้นที่	11	11
เกษตรกร	50	50
รับราชการ/ลูกจ้างของรัฐ	20	20
รับจ้างทั่วไป	10	10
ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว	8	8
อื่นๆ (ระบุ).....	1	1
รวม	100	100

จากตารางที่ 1.4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาคือ รับราชการ/ลูกจ้างของรัฐ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 20 นักเรียน/นักศึกษาในพื้นที่ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11 รับจ้างทั่วไป จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8 และอื่นๆ (ระบุ)..... จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็น/ความพึงพอใจต่อโครงการ

2.1 ข้อมูลความคิดเห็น/ความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมประเพณีแซนโฎนตา ตำบลอาโพน

ลำดับ ที่	รายการ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ร้อยละ
1	ความเหมาะสมของสถานที่ในการ จัดกิจกรรม	34	45	20	1	0	82.40
2	ความเหมาะสมของรูปแบบการจัด กิจกรรม	30	63	7	0	0	84.60
3	การประชาสัมพันธ์โครงการทั่วถึง	32	51	17	0	0	83.00
4	ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม	22	63	13	2	0	81.00
5	ลำดับขั้นตอนของพิธีการ	26	59	15	0	0	82.20
6	การส่งเสริมสืบสานและอนุรักษ์ ประเพณี	48	47	5	0	0	88.60
7	การจัดการเครื่องเซ่นไหว้	42	50	8	0	0	86.80
8	ความสามัคคีและความสัมพันธ์ ระหว่าง ผู้นำท้องถิ่น เจ้าหน้าที่กับ ชุมชน	31	61	8	0	0	84.60
9	ความรู้ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม	42	50	8	0	0	86.80
10	การอำนวยความสะดวกและการ บริการของเจ้าหน้าที่	42	52	5	1	0	87.00
รวม							84.70

จากตารางที่ 2.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามข้อมูลความคิดเห็น/ความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมประเพณีแซนโฎนตา ตำบลอาโพน การส่งเสริมสืบสานและอนุรักษ์ประเพณี คิดเป็นร้อยละ 88.60 รองลงมา การอำนวยความสะดวกและการบริการของเจ้าหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ 87.00 การจัดการเครื่องเซ่นไหว้ คิดเป็นร้อยละ 86.80 ความรู้ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 86.80 ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 84.60 ความสามัคคีและความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้นำท้องถิ่น เจ้าหน้าที่กับชุมชน คิดเป็นร้อยละ 84.60 การประชาสัมพันธ์โครงการทั่วถึง คิดเป็นร้อยละ 83.00 ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 82.40 ลำดับขั้นตอนของพิธีการ คิดเป็นร้อยละ 82.20 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 81.00

สรุป มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 100 คน มีความพึงพอใจคิดเป็นร้อยละ 84.70

☺ ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่นๆ (โปรดระบุ).....

1. อยากให้ร่วมงานวันสารทสุขทุกๆ ปี
2. อยากให้มีกิจกรรมแบบนี้ทุกๆ วันพระ
3. อยากให้ อบต. จัดกิจกรรมอย่างนี้ทุกๆ ปีไปเรื่อยๆ

ภาคผนวก

โครงการส่งเสริมประเพณีแซนโถงตา ตำบลอาโพน
วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๕
ณ สำนักสงฆ์บ้านประเม ตำบลอาโพน อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์

โครงการส่งเสริมประเพณีแซนโฎนตา ตำบลอาโพน
วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๕
ณ สำนักสงฆ์สระแรออ ตำบลอาโพน อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์

